

Годишен отчет

за дейността на

Националния център за безопасен интернет
Safenet.bg

2018

Публичен отчет за дейностите на Националния център за безопасен интернет, координиран от Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ в партньорство с Асоциация Родители и рекламна агенция ДеКони

Съдържание

Какво е Центърът за безопасен интернет?.....	3
Кои сме ние?.....	3
Фондация „Приложни изследвания и комуникации“	3
Асоциация Родители.....	4
Рекламна агенция ДеКони	4
Обществен съвет за безопасен интернет.....	4
Членове на Обществения съвет за безопасен интернет.....	5
Гореща линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет	6
Консултативна линия за онлайн безопасност	7
Сайтът на Центъра за безопасен интернет	7
Проекти и инициативи.....	8
Обучителна програма „Киберскаут“	8
Младежки панел.....	9
Кампания #ГероятСиТи	9
Обучения по създаване на медийно съдържание.....	10
Ден за безопасен интернет.....	10
Фамилатлон.....	11
Образователни кампании за ангажиране на родители и учители и кампании към младежи	11
Училищна кампания в рамките на „Дни на медийната грамотност“ 2018	11
Кампания „Учител-будител в дигиталната епоха“	12
Кампания срещу речта на омразата онлайн „От теб зависи“	12
Кампания „Имаш силата – бъди приятел“	12
Конференции и форуми	13
Конференция „Как да преподаваме медийна грамотност в училище – методи и практики“.....	13
Младежки форум „Voice it: Решаваме с децата“	13
Форум-дискусия с родители „От нас зависи“	14
Експертна среща на тема „Виртуалният свят и влиянието му върху децата“	14
Международно сътрудничество	14
Европейски форум за безопасен интернет.....	15
Събитие за международния Ден на детето в Европейския парламент	15
Сътрудничество с Global Kids Online и UNICEF Innocenti	16
Национално сътрудничество и медийни изяви	16
Коалиция за развиване на медийната грамотност на българските деца	16
Партньорски мрежи и обединения	16
Национална мрежа за децата	16
Обединение „Детство без насилие“	17
Партньорство по национална кампания „Да бъдеш баща“	17
Партньорство за учене и действие	17
Партньорство с УНИЦЕФ България	17
Сътрудничество с училища, синдикати и държавни институции.....	17
Медийни изяви	18

Какво е Центърът за безопасен интернет?

Българският Център за безопасен интернет бе основан през 2005 г. от Фондация „Приложни изследвания комуникации“ (Фондация ПИК) с частичната финансова подкрепа на Европейската комисия. Асоциация Родители и рекламна агенция ДеКони се присъединиха като партньори в Центъра от 2008 г.

През май 2006 г. Фондация ПИК пусна в действие българската интернет Гореща линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет, която стана пълноправен член на Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE, обединяваща вече 45 държави. През 2011 г. беше пусната в действие и Консултативна линия за безопасен интернет, която се поддържа от Асоциация Родители. Центърът за безопасен интернет е член и представител за България на европейската мрежа от 30 центъра за безопасен интернет Insafe в рамките на Механизма за свързване на Европа на Европейската комисия.

Българският център за безопасен интернет работи в тясно сътрудничество с много ключови институции и организации в България и чужбина. Двадесет и шест държавни институции, неправителствени организации и частни компании и асоциации, които имат пряко отношение към сигурността на децата и младите хора в интернет, са членове на Обществения съвет за безопасен интернет.

Кои сме ние?

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (Фондация ПИК) е неправителствена организация с нестопанска цел, регистрирана в обществена полза и основана в София през 1991 година. Мисията ѝ е да насърчава и подпомага развитието на информационното общество и икономиката на знанието в национален, регионален, европейски и глобален контекст. Фондация ПИК е сред водещите български организации, работещи за развитието на образовано общество и устойчива иновативна икономика.

Сред главните дейности на Фондация ПИК са:

- приложни изследвания и анализи, които подпомагат развитието и въвеждането на публични политики;
- подпомагане на постигането на консенсус по публични политики чрез събиране на ключовите участници, каквито са правителството, бизнесът и гражданското общество и чрез формирането на коалиции и сътрудничества между частния и публичния сектор;
- развиване на капацитета на различни професионални групи чрез обучения и обмен на знание и добри практики;
- изработване на иновативни решения за различни проблеми на развитието и създаване на нови концепции за политики и иновативни методи за създаване на политики.

Фондация ПИК е член на няколко национални и международни мрежи, работещи в сферата на детските права, защитата на децата и безопасната употреба на интернет:

- Европейската мрежа от Центрове за безопасен интернет Insafe
- Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE
- Европейска изследователска мрежа „Децата по света онлайн“ (Global Kids Online)
- Мрежа за противодействие на радикализацията (Radicalization Awareness Network)
- Европейска мрежа за превенция на престъпността (European Crime Prevention Network)

Фондация ПИК координира Обществения съвет за безопасен интернет.

- Национална мрежа на децата

Асоциация Родители е неправителствена организация, създадена през 2001 г. и работеща за утвърждаване ролята на семейството в отглеждането, възпитанието и образованието на децата. Фокус на нейната работа е подобряване на връзката между семейството и училището, утвърждаването на ценностите на гражданското общество и здравословния начин на живот. За реализиране на тези цели асоциацията работи по проекти с различни организации и институции. Нейната застъпническа дейност в партньорство с неправителствения сектор, бизнеса, институциите и отделните граждани има за цел да гарантира правата на децата и семействата в България,

Асоциация Родители е член на:

- Национална мрежа за децата;
- Обществен съвет за безопасен интернет;
- Работни групи към МОН, ДАЗД, Дирекция "Образование" на Столична община и др.

Рекламна агенция ДеКони е маркетинг агенция с двадесетгодишна история на успешно изграждане на имидж на компании и тяхното популяризиране. Агенцията е въвела на българския пазар международни компании като OMV, Jim Beam, Dunkin' Donuts, KFC, JYSK, Prisun, Creditex, и Lidl.

Агенцията е експерт в областта на корпоративната социална отговорност, създаването на ефективни модели за сътрудничество между компании, неправителствени организации, правителствени и международни организации с траен ефект върху устойчивото развитие на обособени общности на локално и регионално ниво, както и на българското общество като цяло. Екипът на агенцията успешно е осъществявал множество медийни кампании и кампании за повишаване на информираността със социален отзвук. Тези кампании включват благотворителни маратони като „Да тичаме за здраве, да тичаме за децата“ и кампании за намаляване на емисиите въглероден диоксид на градския транспорт, както и за обзавеждане на домове за деца без родители.

Обществен съвет за безопасен интернет

Общественният съвет за безопасен интернет бе учреден през април 2006 година. Негови членове са представители на институции и организации, които имат отношение към онлайн безопасността на децата – държавни институции, бизнес асоциации, частни компании, неправителствени организации и експерти. Всички членове на Съвета имат обща мисия – да направят интернет по-безопасна и развиваща среда за непълнолетните потребители.

Общественният съвет обсъжда и одобрява годишните отчети за дейността на Центъра за безопасен интернет и дава препоръки за подобряване на работата му. Той одобрява работните процедури на Горещата интернет линия и Консултативната линия и, ако е необходимо, ги променя съобразно с настъпили промени в европейското и националното законодателство, в социалните и икономическите условия в страната. При възникване на сериозен проблем или затруднение в процеса на работа на Центъра и неговите услуги, Общественният съвет предлага подходящи варианти за решение.

Членовете на Общественния съвет работят активно за осъществяване на целите на Центъра за безопасен интернет. Те инициират и участват в различни дейности, популяризиращи правилата за безопасна употреба на интернет, с цел повишаване на социалната информираност за рисковете, пред които са изправени непълнолетните в интернет, както и за начините за тяхното предотвратяване.

На редовно заседание на Обществения съвет на 31 юли 2018 г. за нови членове на съвета бяха приети УНИЦЕФ България и компанията Булбера ЕООД. По този начин коалицията от институции и организации, които се ангажират с работа в областта на защитата на децата в дигиталния свят се разширява и се засилва способността за изработване на координирана национална политика и съвместни действия. Българският клон на световната организация УНИЦЕФ в последните години включи в широкия спектър на дейностите си и важната тема за защита на децата и техните права в дигиталната ера.

Членове на Обществения съвет за безопасен интернет

1. Парламентарна Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта
2. Държавна агенция за закрила на детето
3. Сдружение за електронни комуникации
4. Министерство на образованието и науката
5. Министерство на вътрешните работи
6. Министерство на културата
7. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
8. Столична община
9. Интернет общество – България
10. Българска асоциация по информационни технологии (БАИТ)
11. Виваком
12. Cisco Systems- България
13. Фондация „Право и интернет“
14. Асоциация Родители
15. Кабината
16. Фондация "Партньори-България"
17. Българска федерация по електронен спорт
18. Фондация "Джендър образование, изследвания и технологии"
19. А1
20. Теленор България
21. Майкрософт България
22. Център за изследване на демокрацията
23. Национална мрежа за децата
24. Дигитална национална коалиция
25. Фондация "Дигиталните деца"
26. Жюстин Томс, университетски преподавател
27. УНИЦЕФ България
28. Булбера ЕООД

Гореща линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет

Българската интернет Гореща линия започна своята работа от май 2006 година. Нейният главен приоритет е да спре разпространението на изображения на сексуална злоупотреба с деца (детска порнография) и да се бори с другите форми на сексуални посегателства срещу деца в интернет (подмамване с цел сексуална злоупотреба, трафик, секс туризъм и други), както и премахването или ограничаването на интернет съдържание, неподходящо или вредно за деца. Всеки възрастен или непълнолетен, който иска да докладва за онлайн съдържание или поведение, което е незаконно според българското законодателство или може да има травматичен или вреден ефект върху малолетните и непълнолетните потребители, може лесно да подаде сигнал на сайта <http://www.safenet.bg>. Анонимността на докладващите е гарантирана.

Горещата линия си сътрудничи активно със съответните правоприлагащи органи на основата на рамково споразумение с Министерството на вътрешните работи, подписано през януари 2006 година. Тя работи в тясно партньорство с над 50 горещи линии, членуващи в Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE и с Интерпол. Опитът показва, че доброто партньорство между Горещата линия и правоприлагащите органи в България и в другите държави значително повишава ефективността на борбата срещу незаконното или вредно за деца съдържание и поведение в интернет.

Работата на Горещата линия следва работни процедури, одобрени от Обществения съвет за безопасен интернет. Процедурите гарантират, че при желание на докладващия да остане в анонимност, неговата/нейната конфиденциалност ще бъде запазена. Когато получат сигнал, операторите на Горещата линия първо установяват физическото местонахождение на докладваното съдържание. Ако свървят се намира в България, докладваното съдържание се предава по специално установена сигурна комуникационна линия към Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ на МВР, като тази процедура отговаря на рамковото споразумение за сътрудничество с МВР, подписано през 2006 година. Когато съдържанието е проследено до друга държава-член на Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE, докладваното съдържание се предава на въпросната партньорска Гореща линия. В случаите, в които съдържанието се намира в трета държава, докладваното съдържание се предава на ГДБОП, която предприема допълнителни стъпки, базирани на международните процедури за полицейско сътрудничество.

Най-лесният начин за подаване на сигнал е през формуляр, достъпен на сайта <http://www.safenet.bg>. Освен това, операторите на Горещата линия реагират при докладване или въпрос по имейл (hotline@online.bg) или през Фейсбук страницата на Центъра за безопасен интернет (<https://www.facebook.com/SafenetBG>). Когато е уместно, операторите на Горещата линия съветват потребителите да се свържат с психолозите на Консултативната линия, като спазват вътрешните процедури за предаване на докладвано съдържание, приета от Фондация ПИК и Асоциация Родители.

През 2018 г. Горещата линия получи и обработи 6297 сигнала, касаещи незаконно съдържание или поведение в интернет:

- Изображения на сексуална експлоатация на деца (детска порнография) – 6083
- Детска еротика/нудизъм - 33
- Подмамване на дете – 15

От получените сигнали 2255 бяха предадени на ГДБОП, 3696 бяха препратени към други INHOPE Горещи линии, 3 случая бяха предадени на други компетентни български институции, а в 2 случая беше поискано сваляне на вредно за деца съдържание.

Консултативна линия за онлайн безопасност

Консултативната линия се управлява от Асоциация Родители. Тя представлява център за осигуряване на подкрепа и съвет при онлайн инциденти с деца и млади хора. Обучените оператори-консултанти на Консултативната линия са достъпни на кратък телефонен номер 124 123 (всяко обаждане се заплаща еднократно 14 или 15 стотинки според оператора независимо от продължителността на разговора), чрез модул за чат в реално време на сайта <http://www.safenet.bg>, и по имейл (helpline@online.bg). Всички хора, свързващи се с линията, могат да запазят анонимност, ако пожелаят.

Консултативната линия вече работи от 10:00 до 18:00 часа от понеделник до петък. Консултантите са обучени психолози, които са добре подготвени за оценяването на сериозността на даден случай и, когато е необходимо, да насочат жертвата за допълнителна помощ, консултация и/или терапия към подходящите институции и организации.

Включването на консултантите е особено важно в случаи, когато онлайн рисковете, пред които са изправени деца, са резултат от действията на техни връстници. Такива действия са онлайн тормозът, качването на незаконно или вредно съдържание на сайтовете за споделяне на снимки и видео, както и в социалните мрежи, като също така включват и безотговорно или рисково поведение в интернет.

През 2018 г., Консултативната линия отговори на 385 запитвания, засягащи следните въпроси:

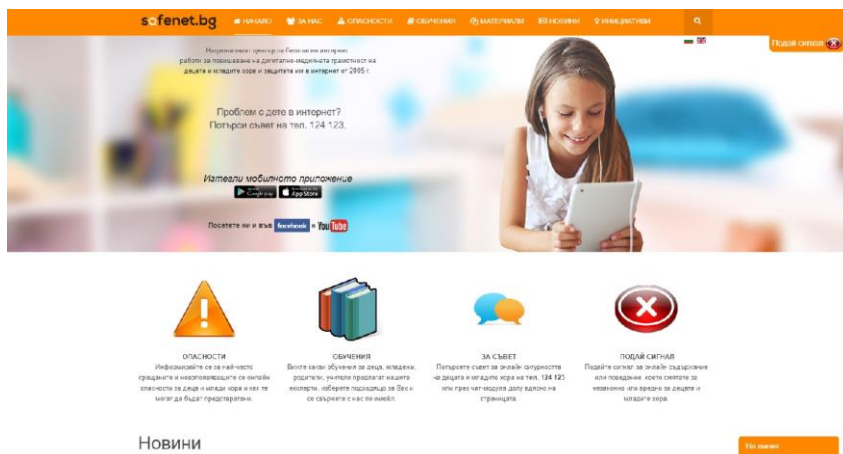
- Вредно съдържание - 10
- Сексуален тормоз - 13
- Онлайн престъпления - 3
- Онлайн тормоз - 32
- Самоличност (злоупотреба със самоличността) - 16
- Секстинг - 11

Сайтът на Центъра за безопасен интернет

Националният център за безопасен интернет продължи през 2018 г. активно да актуализира своя уебсайт - www.safenet.bg. Той събира двете услуги на Центъра (Гореща линия и Консултантска линия) на едно място, правейки много по-удобно и лесно за потребителите да подават сигнал или да поискат консултация. От началната страница на уебсайта се предоставя достъп до онлайн формуляр за докладване на незаконно или вредно за деца съдържание и поведение в интернет. Достъпът до чат в реално време с консултант на Консултативната линия също е достъпен от началната страница.

Сайтът включва практически и информативни разяснения за най-често срещаните рискове в интернет за децата. Той представя и инициативите, обученията и материалите (наръчници, други публикации, презентации, урочни

планове, плакати и други) на Центъра. Също така сайтът поддържа и редовно обновявана секция с новини. Сайтът има и мобилна версия, което улеснява достъпа на потребители от смартфони и таблети. Обединяването на всички услуги в един сайт доведе до неколкосткратно повишаване на посещаемостта, която е средно между 100 и 200 уникални посещения на ден.

Проекти и инициативи

През 2017 г. дейностите на Националния център за безопасен интернет бяха фокусирани върху няколко основни приоритета: кампании, обучителни дейности, изследвания и поддържане на Горещата онлайн линия и Консултативната линия.

Обучителна програма „Киберскаут“

През 2018 г. Националният център за безопасен интернет осъществи четвъртото издание на обучителната програма „Киберскаут“. Програмата използва метода „връстници обучават връстници“, за да подготви ученици от 5 клас да популяризират основните рискове в интернет пространството и съответните начини за справяне с тях сред свои връстници из цяла България. С финансовата подкрепа на Теленор България през 2018 година през обучението преминаха пряко 506 ученици от 28 училища в 16 населени места - София, Пловдив, Карлово, Калофер, Копривщица, Асеновград, Горна Оряховица, Кубрат, Ямбол, Добрич, Гоце Делчев и Брезница, Русе, Шумен, Търговище и Силистра.

Обучените киберскаути, от своя страна, предадоха знанията си на над 2000 свои връстници чрез различни интересни и оригинални дейности. За пръв път бяха проведени и самостоятелни обучения от предварително подготвени от Центъра за безопасен интернет учители от нови партньори на Центъра, с които бяха сключени споразумения за сътрудничество – Младежки център Пловдив и варненската Фондация „Хоуп“.

Методиката на двудневното обучение е изградена върху принципите на автономност, учене чрез преживяване и чрез съпреживяване. През първия ден на обучението посредством подкрепяща среда и интерактивни методи участниците поетапно се сблъскват с предизвикателства, свързани с основните рискове в онлайн пространството и с начините за справяне с тях, рефлектират върху преживяването си и прилагат наученото във всеки следващ етап на обучението. През втория ден учениците използват натрупаните знания, за да влязат в ролята на киберскаути, като дават съвети на връстници и организират публични дейности, насочени към връстници, в симулирани ситуации. Методиката развива както тези практически умения, така и уменията за работа в екип и критичното мислене на участниците.

След обучението киберскаутите могат да се разделят по желание на отряди, които да провеждат свои инициативи и да влязат в национално състезание с другите киберскаутски отряди. Специално жури излъчва трите най-добри дейности и участвалите в тях ученици получават награди и грамоти на тържествена церемония в София в Деня за безопасен интернет през февруари следващата година. Паралелно със състезанието отрядите получават възможност да участват в месечни мисии, чрез които развиват уменията си на киберскаути.

Младежки панел

Младежният панел към Центъра за безопасен интернет е доброволческа структура, съществуваща като форма на младежко участие от 2010 г. В нея членуват младежи на възраст 14-18 г., които се събират регулярно, развиват дигитално-медийните си умения и играят важна роля в инициативите и събитията на Центъра и партньорските му организации. През 2018 г. младежите работиха активно по осъществяването на замислената и планирана от тях кампания срещу речта на омразата и тормоза онлайн, започнаха обученията си по създаване на медийно съдържание по съвместен проект на Центъра за безопасен интернет и младежката медия Teen Station. Младежите планираха основната дейност за отбелязване на международния Ден за безопасен интернет на 6 февруари 2018 г., посветена на темата за оценка на информацията онлайн. Членовете на Младежкия панел участваха и като водещи и фасилитатори на събитието. През 2018 г. те дадоха и интервюта по теми на онлайн безопасността и дигитално-медийната грамотност за различни медии. Представители на Младежкия панел взеха дейно участие в международния Форум за безопасен интернет, както и на събитие по повод международния Ден на правата на детето, и двете проведени се в Брюксел на 20 ноември. На същата дата други членове на панела, взеха дейно участие в младежкия форум Voice it.

Кампания #ГероятСиТи

През 2018 г. членовете на Младежкия панел продължиха работата си по осъществяването на разработената от тях кампания срещу речта на омразата онлайн и кибер тормоза, която озаглавиха #ГероятСиТи. Младежите изработиха лого на кампанията и измислиха „призив към действие“ – символично обличане на „суетшърта на героя“, (символизиращ геройската пелерина), показващо съпричастност към каузата.

През ноември 2018 г. бе заснет и видеоклипът на кампанията по сценарий, изцяло изработен от младежите (след анализ на характеристиките и потребностите на целевата група, направен, след като младите хора преминаха през серия от обучения по успешен маркетингов модел). Младежите извършиха и подбора на актьорите – Даниел Димитров (впоследствие също присъединил се към Младежкия панел) и малката София и участваха в организационната работа по време на снимките. Клипът бе заснет и монтиран от режисьора Бойко Щонов, ментор на младежките екипи, работещи по младежката медия Teen Station. Кампанията бе представена за пръв път на младежкия форум Voice it, организиран от НМД на 20 ноември 2018 г., а официалното ѝ откриване, с вече готовото видео, бе планирано за Деня за безопасен интернет на 5 февруари 2019 г.

Обучения по създаване на медийно съдържание

През ноември 2018 г. започна реализирането на съвместен проект на Центъра за безопасен интернет и Фондация „Гласът на децата“, основана от радио журналиста и телевизионен водещ Евелина Павлова, създател на младежката онлайн медия Teen Station, за обучения по създаване на медийно съдържание за младежи, провеждани от журналисти и други медийни професионалисти, както и за работа на обучаваните млади хора по младежката медийна платформа. През ноември и декември бяха проведени по две обучения на младите хора от Младежкия панел към Центъра за безопасен интернет в София и на младежка група от Русе. В рамките на проекта през 2019 година ще се осъществят по още шест обучения

за всяка от двете групи младежи. Обучаваните млади хора вече създават и свое медийно съдържание, което се публикува в младежката онлайн медия Teen Station.

Ден за безопасен интернет

На 6 февруари 2018 г. в над 120 държави на всички континенти за 15-а поредна година беше отбелязан международният Ден за безопасен интернет. Основното събитие за България, организирано от националния Център за безопасен интернет с фокус върху фалшивите новини, се проведе в Детския научен център „Музейко“ в София. Сред официалните гости на събитието бяха изпълнителният директор на Сдружението за електронни комуникации и заместник-председател на Обществения съвет за безопасен интернет Анета Иванова, началникът на отдел „Трансгранична организирана престъпност“ в ГДБОП комисар Явор Колев, през видеовръзка със Страсбург, а еврокомисарят за цифрова икономика и цифрово общество Мария Габриел отправи видео обръщение към участниците.

На събитието бяха наградени 21 киберскаута от София, Пловдив и Пазарджик, участвали в националното състезание за най-добра дейност с връстници между 242 киберскаута от 12 населени места, обучени от Центъра за безопасен интернет през предходната 2017 г. Основната част на събитието беше подготвена и проведена от Младежкия панел към Центъра. Разделените по групи млади и възрастни участници получиха по една медийна публикация, която да обсъдят и да решат дали е достоверна новина. В хода на дискусиата бяха изведени основните признаци, по които може да се разпознае фалшива от вярна информация онлайн.

На финала бяха обявени поредица от кампании и инициативи, продължили през целия месец февруари, на 14 организации, създали Коалиция за медийна грамотност в образованието, сред които училищната кампания за занятия с ученици и срещи с родители на Центъра за безопасен интернет и на онлайн кампанията „От теб зависи“, подготвена от Теленор България с подкрепата на Центъра.

Фамилатлон

Десетото издание на ежегодния Фамилатлон се проведе традиционно в Южния парк в София на 12 май 2018 г. И този път хиляди семейства имаха възможност да изпробват своите умения и да се забавляват с голямото разнообразие от игри и спортни събития за деца и родители. Центърът за безопасен интернет отново съчета полезното с приятното и привлече рекордно голям брой посетители както с настолни, така и с дигитални игри за деца на тема безопасен интернет. Фамилатлон бе отново посетен и от клиниката за мобилни устройства на деца „Д-р ОхЗабя“.

Образователни кампании за ангажиране на родители и учители и кампании към младежи

Центърът за безопасен интернет продължи активно да ангажира родители и учители за развиването на дигитално-медийната грамотност на българските деца чрез периодични кампании и нови инициативи.

Училищна кампания в рамките на „Дни на медийната грамотност“ 2018

От Деня за безопасен интернет, отбелязан на 6 февруари 2018 г., в рамките на инициативата „Дни на медийната грамотност“ на Коалицията за медийна грамотност в училище, Центърът за безопасен интернет стартира училищна кампания, за занятия с ученици и срещи с родители, които с практически упражнения да запознаят участниците с основните принципи и умения, включени в дигитално-медийната грамотност. Центърът разработи планове за занятия в 1-4 и 5-12 клас, презентации към съответните уроци, покана за родителска среща-дискусия по темата и примерен план за такава среща с родители на деца от съответните възрастови групи. Материалите бяха качени на сайта на Центъра, за да бъдат ползвани от желашите учители, заедно с формуляр за обратна връзка от преподавателите за проведения урок и/или тематична родителска среща.

Над 4200 ученици участваха в занятията по дигитално-медийна грамотност като общо 55 училища в 36 селища в страната се включиха в първата по рода си за България кампания. Учителите проведоха занятия по дигитално-медийна грамотност, ползвайки предоставените от Центъра за безопасен интернет планове за уроци и презентации към тях. Много от тях организираха и срещи с родители, за да ги запознаят с петте основни елемента на съвременната грамотност.

Кампания „Учител-будител в дигиталната епоха“

Над две хиляди ученици взеха участие в кампанията „Учител-будител в дигиталната епоха 2018“, проведена от Националния център за безопасен интернет за осма поредна година. В кампанията се включиха над 70 училища от цялата страна. Близо 80 учители и техните ученици участваха в интерактивен урок за развиване на дигитално-медийните умения на децата.

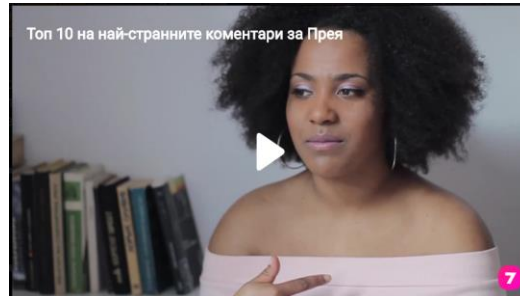
Целта на кампанията бе да предложи на българските учители начин, по който да преподават учебно съдържание и умения на 21. век едновременно. За тази цел бяха разработени примерни уроци, които учителите лесно да адаптират спрямо своя учебен предмет и клас.

Уроците позволяват усвояване на учебния материал, както и развиване на умения като критично мислене, умение за търсене, оценка и систематизиране на информация в интернет, комуникация и работа в екип. Всички учители, провели урока, изпратиха ценна обратна връзка, като сред тях имаше и такива, които за поредна година взимат участие в кампанията. Всички преподаватели получиха сертификат за участието си, както и материали на Националния център за безопасен интернет.

Кампания срещу речта на омразата онлайн „От теб зависи“

На деня за безопасен интернет (6 февруари 2018 г.) беше даден старт на онлайн кампанията „От теб зависи“. Подготвената от Теленор България с подкрепата на Националния център за безопасен интернет кампания беше насочена срещу онлайн речта на омразата. В нея със свои видеа участваха популярни влогъри, актьори и изпълнители, които споделят своя личен опит с онлайн хейтърство и дават пример как да се реагира в такива случаи.

Кампания „Имаш силата – бъди приятел“

Центърът за безопасен интернет и Cartoon Network проведоха за втора поредна година съвместна кампания – този път насочена срещу онлайн тормоза между децата „Имаш силата – бъди приятел“. В рамките на кампанията се организира и творческо състезание за класове с предвидени награди.

За да участват в състезанието, бе нужно децата от един клас да се сплотят и заедно да изобразят какво за тях е приятелството. Те можеха да научат повече по темата от един от своите идоли – влогъра Стан, който също е бил обект на тормоз в тийнейджърските си години.

Конференции и форуми

Конференция „Как да преподаваме медийна грамотност в училище – методи и практики“

Конференция „Как да преподаваме медийна грамотност в училище – методи и практики“, се проведе на 10 ноември в гр. София. Тя предостави възможност на над 80 учители от цялата страна да се запознаят с изпробвани в практиката методики за обучение по дигитално-медийна грамотност на ученици от 1 до 12 клас. Първата по рода си конференция беше организирана съвместно от Коалицията за медийна грамотност в образованието и Центъра за безопасен интернет с подкрепата на Фондация за свободата „Фридрих Науман“ и Българско-американската комисия за образователен обмен "Фулбрайт".

Комисарят по въпросите на цифровата икономика и цифровото общество в ЕК Мария Габриел се включи с видео обръщение, в което представи стратегията на Европейската комисия в тази важна област. Какви са идеите на Министерството на образованието и науката (МОН) за развиване на критичното мислене и дигиталните умения разказа инж. Таня Михайлова, заместник министър в МОН. Няколко организации, които участват в Коалицията за медийна грамотност, показаха в презентации и после на практика, как работят техните методи за преподаване на дигитално-медийна грамотност.

След конференцията беше изготвен доклад с препоръки към МОН, изготвени от участниците, за това какво е нужно на училищата и педагозите, за да могат да развият дигитално-медийната грамотност на учениците.

Младежки форум „Voice it: Решаваме с децата“

Младежкият панел към Центъра за безопасен интернет се включи със свои дейности на Младежкия форум Voice it, на който се проведе се на 20 ноември в Античния комплекс „Сердика“ в София. Форумът отново бе организиран от Национална мрежа за децата, на която координиращите Центъра организации – Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Асоциация „Родители“ са активни членове. На щанда на Центъра младите хора възродиха кампанията си срещу разголените селфита #ОблечиСеБе и за пръв път представиха новата кампания на Младежкия панел, промотираща позитивното поведение онлайн и противопоставяща се на онлайн тормоза и използването на реч на омразата #ГероятСиТи.

На единия щанд на Центъра за безопасен интернет членовете на Младежкия панел чрез артистичен пърформанс насочиха вниманието към темата за секстинга и проблема със сексуалната самоексплоатация онлайн. Вторият щанд на Центъра бе посветен на новата кампания на Младежкия панел #ГероятСиТи, промотираща позитивната и отговорна употреба на интернет и насърчава даването на положителен пример, противопоставяйки се на широко разпространената в Мрежата реч на омразата и на онлайн тормоза между връстници.

Форум-дискусия с родители „От нас зависи“

Теленор, Националният център за безопасен интернет и популярният сайт „Майко Мила!“ проведоха на 17 март 2018 г. дискуссионен форум за родители в Sofia Event Center, за да обсъдят какви предизвикателства пред родителите поставя все по-ранното ползване на интернет от децата в България.

Експерти от Центъра за безопасен интернет представиха известни и не толкова известни страни от онлайн живота на днешните деца. На какво трябва да обръщат внимание родителите ги посъветваха психолози от Асоциация Родители. Началникът на отдел „Трансгранична организирана престъпност“ в ГДБОП Явор Колев запозна родителите с методите, до които прибегват педофилите, за да подмамват и изнудват децата в интернет. Проблеми като онлайн порнографията, родителският контрол и средствата за неговото осъществяване, различните методи за ранно развитие на дигитално-медийната грамотност на децата също бяха във фокуса на дискусията с участието на десет експерти в различни области.

Форумът бе част от съпътстващата програма на Българското председателство на Съвета на ЕС и отбеляза финала на първото издание на Дните на дигитално-медийната грамотност в България.

Форумът бе част от съпътстващата програма на Българското председателство на Съвета на ЕС и отбеляза финала на първото издание на Дните на дигитално-медийната грамотност в България.

Експертна среща на тема „Виртуалният свят и влиянието му върху децата“

На 27.01.2018 г. в гр. София се проведе експертна среща на тема „Виртуалният свят и влиянието му върху децата“ с участието на специалисти от различни области – педиатри, клинични и училищни психолози, медицински специалисти и експерти по онлайн безопасността на децата, с участието на Михаил Околийски - представител на Световната здравна организация, проф. Пилософ и др.

Участниците подчертаха риска от погрешна интерпретация от медиите на игровото разстройство и възможността да се внушава, че във всички случаи на по-дълго общуване с виртуалния свят се отнасят за болестно състояние, т.е. компютърна или интернет зависимост. Ако повърхностно се приеме, че „общуването“ с виртуалния свят е причина за състоянието, е налице сериозна опасност да се пропусне поставянето на точна диагноза и най-вече да не се изяснят причините, включително и рисковите фактори, довели до засягане на психичното здраве. В преобладаващия брой случаи нарушаването на нормалния ритъм на живот поради прекомерна употреба на интернет е компенсаторно поведение, което е сигнал за наличие на емоционално-психологически проблем, който трябва да се диагностицира и лекува. Експертите изтъкнаха необходимостта становището им да се разпространи сред професионалистите, работещи с деца. Особено важно е информацията да достигне до общопрактикуващите лекари и училищните психолози, тъй като често те са първите, които се сблъскват с подобни оплаквания от страна на родителите и трябва да могат да ги насочат към съответен специалист.

Международно сътрудничество

През 2018 г. Центърът продължи да бъде активен член на Европейската мрежа от Центрове за безопасен интернет Insafe и Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE. Центърът допринесе към работата на двете мрежи и взаимодейства с други Горещи линии и собственици / администратори на сайтове в Европа с цел отстраняването на незаконно или вредно за деца съдържание от мрежата.

Представители на Центъра участваха в две редовни срещи (в Копенхаген, Дания през юни и в Манчестър, Обединеното кралство, през октомври) и в 12 онлайн срещи на мрежите INHOPE и Insafe.

Европейски форум за безопасен интернет

Центърът за безопасен интернет се включи активно в ежегодния европейския Форум за безопасен интернет, организиран от международната мрежа Better Internet for Kids („По-добър интернет за децата“), обединяваща Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE и мрежата от центрове за безопасен интернет Insafe, провел се на 20 ноември в Брюксел, Белгия. Участие взе координаторът на Младежкия панел към Центъра за безопасен интернет д-р Емануил Георгиев, както и един от членовете на Младежкия панел Симона Вълева, която се включи дейно като българския младежки представител. Тя бе избрана да открие водената от младежите сесия, в която участваха представители на центрове за безопасен интернет от цяла Европа, учители и други професионалисти, работещи в сферата на онлайн безопасността и дигиталната грамотност на децата. Тя бе водеща и на една от работните групи, която обсъжда фалшивите новини и критериите за оценка на верността на информация в интернет. С участието на Симона младите хора от цяла Европа произведоха и видеоклип, посветен на дигиталната идентичност и естественото и позитивно присъствие онлайн за кампанията #MyDigitalSelfAndI („Моята дигитална идентичност и аз“). На форума бяха отличени и победителите в конкурса „По-безопасен интернет за ЕС“ (Safer Internet4EU), инициран от еврокомисаря по цифровата икономика и цифровото общество Мария Габриел.

Експертът от Националния център за безопасен интернет д-р Емануил Георгиев се включи и в консултативна среща на Европейската комисия с представители на мрежата Better Internet for Kids, проведена се на следващия ден, 21 ноември, отново в Брюксел. На срещата бяха обсъдени политиките на Европейския съюз в областта на интернет безопасността и дигиталната грамотност.

Събитие за международния Ден на детето в Европейския парламент

Благодарение на партньорството на Центъра за безопасен интернет с УНИЦЕФ България, член на Обществения съвет за безопасен интернет), друг активен участник в Младежкия панел - Мина Бонева, представи българските младежи в честването на Международния ден за правата на детето на 20 ноември в Брюксел, заедно с друг представител на младите хора в България - Йоан Стоянов. Събитието, чийто домакин беше председателят на Европейския парламент Антонио Таяни и беше съорганизирано от УНИЦЕФ и Eurochild, събра 40 деца и младежи от цяла Европа, в това число и двамата български младежи. Заедно с редица европейски политици те обсъдиха резултатите от проучването „Европа, каквато я искат децата“ и начертаха пътна карта за бъдещи действия. Мина имаше възможност да присъства на заседание на Европейския парламент, а също и да се включи в дискусии с Антонио Таяни, Рамон Луис Валкарсел, заместник-председател на ЕП, Анна-Мария Кораца Билдт, председател на комисията по правата на детето в ЕП и други евродепутати, както и с президента на Малта Мари-Луис Колиеро Прека и други европейски държавници. Мина и Йоан споделиха препоръките си във връзка с предизвикателствата пред правата на европейските младежи.

Сътрудничество с Global Kids Online и UNICEF Innocenti

През 2018 г. Центърът за безопасен интернет продължи да работи с изследователската мрежа Global Kids Online по синхронизиране на изследователския подход с по-широката концепция за дигитално-медийна грамотност, на която Центърът се опира. Беше започнато и сътрудничество с изследователския отдел на международната организация УНИЦЕФ – UNICEF Innocenti, които също възприеха тази концепция за дигитално-медийна грамотност. Експертът от Центъра Петър Кънчев стана част от авторския екип за изготвяне на глобален доклад за децата в интернет по света.

Национално сътрудничество и медийни изяви

Коалиция за развиване на медийната грамотност на българските деца

Учредената през 2017 г. по инициатива на Центъра за безопасен интернет и Центъра за култура и дебат „Червената къща“ Коалиция за развитие на медийната грамотност на българските деца, продължи активната си работа и през 2018 г. Коалицията включва Института за прогресивно образование, Центъра за приобщаващо образование, Асоциацията на европейските журналисти в България, Заедно в час, Национална мрежа за децата, Образование България 2030, Фондация „Гласът на децата“. Целта на Коалицията е да стимулира обществения дебат по темата и да събере и популяризира съществуващите добри практики на отделни училища, преподаватели, образователни институции, организации и медии, насочени към изграждане на базови дигитално-медийни умения у децата. Тези умения трябва да станат основата, върху която по-нататъшното образование ще може да гради, за да могат учениците да излизат от средното образование активни граждани на 21. век и участници в икономиката. През февруари 2018 г. Коалицията организира и проведе „Дни на медийната грамотност“, стартирали на Деня за безопасен интернет (6 февруари) и включващи поредица от инициативи на участващите в нея организации. Коалицията организира и практико-методическа конференция „Как да преподаваме медийна грамотност в училище – методи и практики“, събрала 80 учители на 12 ноември в София.

Партньорски мрежи и обединения

Национална мрежа за децата

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Асоциация „Родители“, координиращи Центъра за безопасен интернет, са активни членове на Национална мрежа за децата, обединяваща 141 организации, работещи с и за деца и семейства в цялата страна. И през 2018 г. Фондация ПИК и AP участваха в изработването на общи стратегии и позиции на мрежата по актуални теми, касаещи децата, в организирането на наградите „Златна ябълка“, активно се включиха в изготвянето на Бележник за успеха на държавата в грижата за децата като имат принос за оценката на направеното за благосъстоянието на децата и за онлайн безопасността им и развиването на дигитално-медийната им грамотност. Организациите, координиращи Центъра, участваха и в организацията и провеждането на младежкия форум Voice it 2018 г., в който активно се включи Младежният панел към НЦБИ. През май 2018 експерт от Центъра (Фондация ПИК) и представител на Секретариата на НМД направиха превод и адаптация на въпросника за провеждане на фокус групи с младежи по мониторинга на Съвета на Европа за прилагането на Конвенцията за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие („Конвенцията от Ланзароте“). Координаторът на Младежкия панел към Центъра с помощта на неговите членове подготвиха и въпросника за тема „Онлайн тормоз“ на анкета, която ще се проведе сред младежи през февруари 2019 г. от представители на Национален Юрочайлд Форум и младежката мрежа на НМД „Мегафон“.

Обединение „Детство без насилие“

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Асоциация „Родители“, координиращи Центъра за безопасен интернет бяха сред основателите на основаното в началото на 2018 г. неформално обединение „Детство без насилие“, събиращо 19 граждански организации и представители на академичния сектор, което цели да се превърне в широка обществена платформа, обединяваща както граждански организации, така и институции, бизнес, медии, академична общност и публични личности, които заедно да работят за изграждане на нулева толерантност към насилието над деца в нашето общество.

Партньорство по национална кампания „Да бъдеш баща“

Работата по националната кампания „Да бъдеш баща“, подкрепяна от Фондация Оук, обединява осем неправителствени организации, сред които Фондация ПИК и Асоциация „Родители“, която е и координатор на проекта. Представители на НЦБИ участват в планирането на проекта, както и в осъществяването на дейностите по него (като Деня на бащата, Седмица на бащата, Ден на розовата фланелка). На 12 август 2018 г. съвместен екип на Центъра за безопасен интернет и „Да бъдеш баща“ участва с обща интерактивна дейност с младежи в Перник в рамките на младежко събитие за Деня на младежта в града по покана на Фондация „П.У.Л.С.“ и община Перник. Разделените на две групи млади хора дискутираха върху поведението на момчетата и момичетата в дигиталната среда.

Партньорство за учене и действие

Фондация ПИК (координатор на НЦБИ) участва активно в обединението „Партньорство за учене и действие за превенция на сексуалната експлоатация на деца“, координирано от Българската асоциация по семейно планиране и сексуално здраве (БАСП), от основането му през 2015 г. През 2018 г. представителите на Центъра за безопасен интернет допринесоха за споделянето на информация и добри практики – данни от националното представителното изследване „Деца на България онлайн“, методики за развиване на дигитално-медийна грамотност на децата и превенция на рисковете онлайн.

Партньорство с УНИЦЕФ България

През 2018 г. Центърът за безопасен интернет задълбочи партньорството си с УНИЦЕФ България, който през юли 2018 бе приет за член на Обществения съвет за безопасен интернет. Благодарение на това сътрудничество представител на Младежкия панел към Центъра представи българските младежи на събитието в Европейския парламент в Брюксел, отбелязващо Деня на децата на 20 ноември. Пак през ноември 2018 г. Центърът за безопасен интернет се включи като партньор в кампания на УНИЦЕФ срещу насилието над деца като експерти от Центъра участваха в серия от репортажи по темите на онлайн тормоза над деца. Мина Бонева от Младежкия панел към Центъра написа и материал по темата, с препратка към видеоклипа на кампанията на младите хора #ГероятСиТи, който бе публикуван на сайта на УНИЦЕФ.

Сътрудничество с училища, синдикати и държавни институции

Много от дейностите на Центъра бяха проведени в сътрудничество с различни партньори както на национално, така и на местно ниво. Центърът има традиционно добро сътрудничество с множество училища и общини в страната. Учителите и техните ученици бяха активно включени в кампаниите „Дни на медийната грамотност 2018“ и „Учител – будител във виртуалното пространство“; апробирането на втората версия на наръчник за развиване на дигитално-медийна грамотност в начален курс, методико-практическата конференция „Как да преподаваме медийна грамотност в училище“ и други.

През 2018 г. Центърът за безопасен интернет започна сътрудничество и с един от най-големите синдикати. Центърът взе участие в 18-ия международен етнофестивал „Деца на Балканите“, проведен в Минерални бани, Хасково на 31 май и организиран от КНСБ. Акцент в програмата на етнофестивала тази година бе темата за безопасността на децата. Затова паралелно с песните и танците се проведе кръгла маса и обучение на тема „Новите рискове за деца в интернет и как да ги предотвратяваме“. На голямата поляна до летния театър пък се проведе и съпровождаща дейност, също свързана с темата за безопасността в интернет - „Полевата клиника “Д-р ОхЗабн“.

Министерството на образованието и науката се включи активно в експертната група за създаване на наръчника за развиване на дигитално-медийна грамотност в начален курс. Заместник-министърът на образованието и науката Таня Михайлова взе участие в методико-практическата конференция, организирана от Центъра и негови партньори от Коалицията за медийна грамотност.

Центърът си сътрудничи и с Държавната агенция за закрила на детето, като подпомогна и инициативата на агенцията за конкурс създаване на мобилно приложение от деца за деца, осъществена през есента на 2018 г. Сътрудничеството с други държавни институции също бе на високо ниво и експертите на Центъра имаха много продуктивни работни срещи с професионални общности като местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, отдели за закрила на детето, общински администрации, местни полицейски дирекции, районни инспекторати по образованието и местни комисии за борба с трафика на хора.

Медийни изяви

През 2018 г. продължи партньорството с ежедневното сутрешно предаване „Преди обед“ на националната телевизия БиТиВи, което позволи да се въведе темата за дигиталната грамотност и онлайн безопасността с отразяване веднъж седмично на различни проблеми от тази област. Благодарение на партньорството на Центъра на безопасен интернет с УНИЦЕФ България (член на Обществения съвет за безопасен интернет) бе установено медийно партньорство и с Нова телевизия (медийен партньор по кампания на УНИЦЕФ срещу насилието над деца), като бяха направени серия от репортажи с представители на Центъра и Младежкия панел за сутрешния блок на Нова ТВ „Здравей, България“ и новинарската емисия, както и за предаването на голям благотворителен концерт, посветен на кампанията на Уницеф.

Експертите на Центъра за безопасен интернет имаха и много други изяви в печатните и електронните медии, в които представиха различните кампании, резултатите от националното представително изследване „Деца на България онлайн“, аргументираха нуждата от системно интегриране на дигитално-медийната грамотност в българската образователна система и коментираха теми като насилието в интимните отношения между тийнейджъри, онлайн безопасността на децата и младите хора, рисковете за малките деца, ползващи социалните мрежи и начините за тяхното предотвратяване, превенционните дейности на Центъра, ролята на мобилните устройства в училищата, онлайн тормоза сред малолетните, онлайн радикализацията, екстремизма и речта на омразата, както и за това, какви действия трябва да предприемат родителите и училищата, за да защитят децата в интернет. Дейността на Центъра бе отразена в над 215 публикации и предавания.

Българският център за безопасен интернет благодари на своите партньори и поддръжници, които помогнаха за реализацията на всички дейности през 2018 година!